

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্রেণীৰ

সমাজ বিজ্ঞান

(দ্বিতীয় ভাগ)

ভূগোল

পাঠ – ৫

সম্পদ

অংশ – ৩

জ্যোতি দাস

শিকনৰ ফলাফল

- প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ উন্নয়ন আৰু ব্যৱহাৰৰ ভিত্তিত ভাগসমূহ বুজিম।
- মানৱ সম্পদ আৰু মানৱ সৃষ্ট সম্পদৰ পাৰ্থক্য বুজিম।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- উন্নয়ন আৰু ব্যৱহাৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰাকৃতিক সম্পদক **প্ৰকৃত সম্পদ** আৰু **সম্ভাব্য সম্পদ** হিচাপে দুটা ভাগত ভগাব পাৰি।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(ক) প্ৰকৃত সম্পদ—

- প্ৰকৃত সম্পদ হ'ল প্ৰকৃতিৰ পৰা পোৱা সেই সম্পদ যিবোৰ ইতিমধ্যে মানুহে ব্যৱহাৰ আৰু গ্ৰহণ কৰিছে।
- এনে সম্পদৰ মজুত বা মজুতৰ পৰিমাণ সহজে অনুমান কৰিব পাৰি।

উদাহৰণ—

- কয়লা
- পেট্ৰলিয়াম
- ইউৰেনিয়াম আদি।

প্রকৃত সম্পদ-

কয়লা

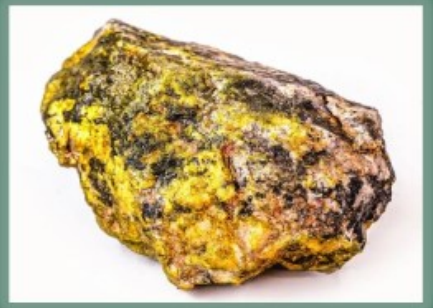

ইউৰেনিয়াম

পেট্ৰ'লিয়াম

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- এনে সম্পদৰ মজুতৰ সীমা জানি এনে সম্পদৰ ব্যৱহাৰ নূন্যতম বা অনুকূল কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(খ) সম্ভাব্য সম্পদ —

- যিবোৰ সম্পদে ভৱিষ্যতে আমাৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰৰ অপৰিসীম সম্ভাৱনাৰ ইংগিত দিয়ে।
- এনে সম্পদৰ সঠিক মজুত বিচাৰি উলিওৱা সম্ভৱ নহ'বও পাৰে, কিন্তু অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ভূমিকা অতি উল্লেখযোগ্য।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উদাহৰণ —

- ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত জলবিদ্যুৎ শক্তি উৎপাদন আৰু জলসিঞ্চনৰ সুবিধা প্ৰদানৰ অপৰিসীম সম্ভাৱনা আছে।
- একেদৰে অসমৰ বনাঞ্চলৰ পৰা পোৱা বিভিন্ন বনৌষধি ঔষধৰ সম্ভাৱনা জীৱ-জন্তু আৰু মানুহৰ বিভিন্ন ৰোগৰ চিকিৎসাৰ বাবে সম্ভাব্য সম্পদ চিনাক্ত কৰা হৈছে।

বতাহ কল । উপকূলীয় আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ সজোৱেৰে বলা বতাহৰ পৰা বতাহ কলৰ জৰিয়তে বিদ্যুৎ উৎপাদন কৰা হয় । এনে বতাহক সম্ভাৱনা পূৰ্ণ সম্পদলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পৰা যায়

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

জানি থওঁ আহা

- পানী এক মূল্যৱান প্ৰাকৃতিক সম্পদ।
- পৃথিৱীৰ মুঠ পানীৰ আয়তনৰ ভিতৰত —
  - 97% লৱণযুক্ত সাগৰীয় পানী
  - মাত্ৰ 3%হে সাধাৰণ পানী
- আনকি এই সামান্য পৰিমাণৰ (3%) পানীৰ সম্পূৰ্ণ পৰিমাণ আমাৰ পৰা পোৱাটোও সম্ভৱ নহয়।কাৰণ ইয়াৰ এক বৃহৎ অংশ

নিয়ৰৰ ৰূপত মেৰু অঞ্চলত আৱদ্ধ হৈ থাকে।

- পৃথিৱীৰ সমগ্ৰ পৰিমাণৰ পানীৰ তুলনাত পৃষ্ঠৰ পৰা আৰু মাটিৰ তলৰ পৰা (অ-লৱণযুক্ত মিঠা পানী) সহজে লাভ কৰিব পৰা পানীৰ পৰিমাণ মাত্ৰ 0.0003%।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- সেয়েহে পৃথিৱীত পানীৰ পৰিমাণ বিপুল পৰিমাণে থাকিলেও ব্যৱহাৰযোগ্য পানীৰ পৰিমাণ অতি কম আৰু তথাপিও ই আমাৰ অন্যতম মূল্যৱান সম্পদ।

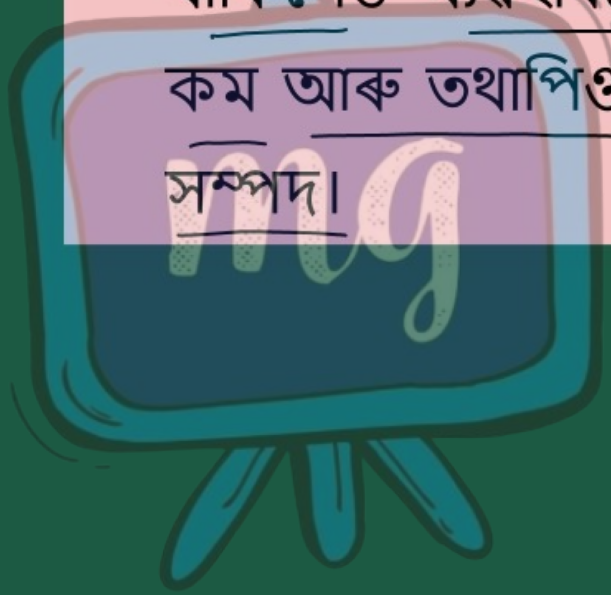

মানৱ সম্পদ আৰু মানৱসৃষ্ট সম্পদ

- মানুহ এবিধ শ্ৰেষ্ঠ জৈৱিক সম্পদ। ব্যক্তিৰ বুদ্ধিমত্তা, কৰ্মদক্ষতা আৰু কৌশল, উৎপাদন ক্ষমতা আৰু কৰ্মৰ আচৰণবিধিয়ে এখন দেশৰ মানৱ সম্পদ সৃষ্টি কৰাৰ প্ৰধান কাৰক।
- এখন ৰাষ্ট্ৰৰ বাসিন্দাসকলৰ দক্ষতাৰ ওপৰতে ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নতি বহুখিনি নিৰ্ভৰ কৰে।

- সেয়ে মানুহে নিজে সম্পদ হোৱাৰ লগতে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সম্পদৰ সৃষ্টি আৰু ৰূপান্তৰৰ জৰিয়তে ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নয়নত অৰিহণা যোগাব পাৰে।
- এইক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া মেধাৰ বহির্গমন (Brain Drain) সমস্যাটো আমাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ সম্পদৰ এক ক্ষতিকাৰক দিশ।
- বৰ্তমান ভাৰত চৰকাৰে মানৱ সম্পদ উন্নয়নৰ বাবে বহুতো কার্য ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

মূল্যায়ন

1 | নদীৰ পানী জলবিদ্যুৎ শক্তি লৈ ৰূপান্তৰ কৰাক সাধন সম্পদ বোলে ।

মূল্যায়ন

2 ইউৰেনিয়াম এবিধ -

ক প্রকৃত সম্পদ

খ সাম্ভাব্য সম্পদ

মূল্যায়ন

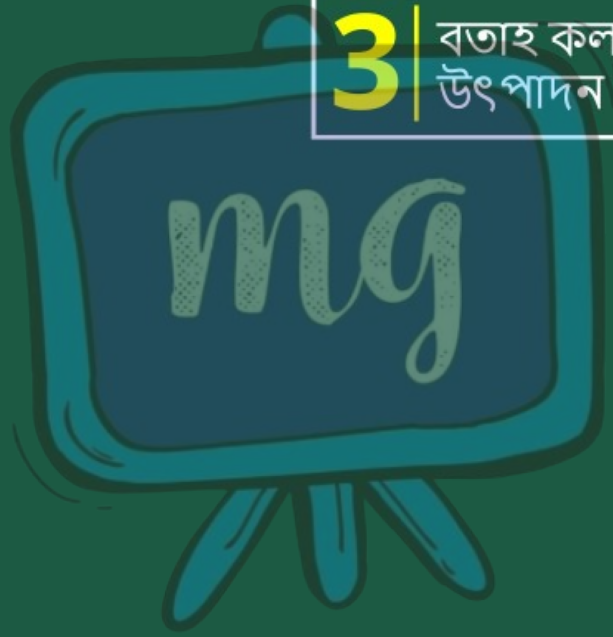

3 | বতাহ কলৰ দ্বাৰা .....বিদ্যুৎ..... উৎপাদন হয় ।